

Dosar nr. 2ra-1116/18

prima instanță: Judecătoria Nisporeni (R. Costru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

DECIZIE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Leonid Butnaru,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru
împotriva Președintelui raionului Nisporeni cu privire la contestarea actelor
administrative, încasarea indemnizației unice la concediere, a prejudiciului material
și moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Leonid Butnaru și s-a menținut hotărârea din data de
17 octombrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni,

c o n s t a t ă:

La 03 februarie 2016, Leonid Butnaru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Aparatului președintelui raionului Nisporeni, Președintelui raionului
Nisporeni, Ion Artene, secretarului Consiliului raional Nisporeni, Ivan Brînzilă și a
șefului Serviciului financiar-contabil, contabilului șef, Raisa Eftode cu privire la
anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015, emise de președintele
raionului Nisporeni, încasarea indemnizației unice la concediere, încasarea
salariului, conform gradului și treptei de salarizare la numirea în funcția publică și
încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii, reclamantul, Leonid Butnaru a indicat că, a activat în
funcția de șef al serviciului resurselor umane, din cadrul Aparatului președintelui
raionului Nisporeni, în baza dispoziției președintelui raionului Nisporeni nr. 193-c
din 20 iulie 2006.

Reclamantul a menționat că, prin deciziile Consiliului raional Nisporeni nr.
2/24 din 13 februarie 2015 și nr. 3/3 din 17 aprilie 2015, s-a redus funcția de șef al
serviciului resurse umane, pe care o deținea Leonid Butnaru, la acel moment.

Reclamantul, a indicat că, la data de 29 septembrie 2015, revenind din concediul anual, a depus o cerere, prin care a solicitat acordarea indemnizației unice, conform prevederilor art.42 alin. (3) din Legea nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Reclamantul a invocat că, prin dispoziția nr.249 p din 29 septembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni s-a dispus acordarea indemnizației unice, în proporție de 15%, din salariul de funcție, determinat conform gradului și treptei de salarizare, deținute la momentul depunerii cererii, pentru 9 ani de vechime în serviciul public. Astfel, reclamantul, Leonid Butnaru a specificat că, serviciul financiar contabil al Consiliului raional Nisporeni, urma să-i achite suma în mărime de 5 832 lei.

Reclamantul, Leonid Butnaru a indicat că, prin dispoziția nr. 257 p din data de 02 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, a fost preavizat despre faptul că, raporturile de serviciu dintre reclamant și Consiliul raional Nisporeni, vor înceta începând cu 30 octombrie 2015, în legătură cu reducerea funcției publice, de șef al serviciului resurse umane.

La fel, reclamantul a menționat că, a depus o cerere de modificare a dispoziției nr. 249 p din 29 septembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni privind acordarea indemnizației unice, și a fost adoptată dispoziția nr.265 p din 05 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, prin care în partea constatativă a dispoziției nr. 249 p din 29 septembrie 2015, sintagma „cu obținerea dlui Leonid Butnaru, șef al serviciului resurse umane, de dreptul la pensie pentru limită de vârstă” s-a substituit cu sintagma „cu încetarea raporturilor de serviciu a dlui Leonid Butnaru, șef al serviciului resurse umane”.

Reclamantul, Leonid Butnaru a mai indicat că, la data de 07 decembrie 2015, primind fișa personală de salarizare, pentru luna noiembrie a anului 2015, a constatat că, salariul de funcție, nu corespunde gradului și treptei de salarizare, stabilite în pct. 2 al dispoziției nr. 288 p din 27 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni.

Reclamantul, Leonid Butnaru a specificat că, Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat, a efectuat controlul obligatoriu de legalitate, al dispozițiilor nr. 249 p din 29 septembrie 2015, nr. 265 p din 05 octombrie 2015 și nr. 288 p din data de 27 octombrie 2015 ale președintelui raionului Nisporeni și nu a constatat careva abateri de la prevederile de la art.42 alin. (3) din Legea nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Reclamantul a mai invocat că, la data de 21 decembrie 2015, a depus cerere prealabilă către președintele raionului Nisporeni, Ion Artene, prin care a solicitat executarea dispozițiilor nr. 249 p din 29 septembrie 2015, nr. 265 p din 05 octombrie 2015 și nr. 288 p din 27 octombrie 2015 ale președintelui raionului Nisporeni, care pînă data adresării cererii prealabile, nu au fost executate. Prin răspunsul din data de 11 ianuarie 2016, emis de președintele raionului Nisporeni, lui i s-a comunicat faptul că, dispoziția nr.288 p din 27 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni a fost modificată, prin dispoziția nr.574 din 28 decembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, iar dispoziția nr.249 p din 29 septembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, a fost abrogată prin dispoziția nr.575 din data de 28 decembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni.

Reclamantul, Leonid Butnaru a menționat că, dispoziția nr.574 din data de 28 decembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni și dispoziția nr.575 din data de 28 decembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, au fost emise de secretarul Consiliului raional Nisporeni, fără a i-se aduce la cunoștință conținutul lor, prin ce reclamantului i s-au încălcat dreptul la indemnizația unică, în legătură cu încetarea raporturilor de serviciu și dreptul la salarizarea prevăzută de lege, la numirea reclamantului într-o altă funcție publică, în urma reducerii funcției publice deținute anterior.

La 05 aprilie 2016, reclamantul, Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, în care suplimentar celor indicate în cererea de chemare în judecată, a indicat că, lui Leonid Butnaru i-a fost cauzat un prejudiciu moral, în urma reducerii funcției publice. Astfel, reclamantul a subliniat că, conform extrasului din carnetul medical, din 25 februarie 2016, eliberat de medicul de familie, în perioada reducerii funcției pe care o deținea, acesta suferea de creșterea nivelului de glicemie de la 9 la 11,65 mmd.

De asemenea, reclamantul a indicat că, în legătură cu examinarea prezentului litigiu a suportat cheltuieli de asistență juridică, în mărime de 1650 lei.

Totodată, prin cererea de concretizare, reclamantul, Leonid Butnaru a solicitat excluderea Aparatului președintelui raionului Nisporeni, secretarului Consiliului raional Nisporeni, Ivan Brînzilă și a șefului Serviciului financiar-contabil, contabilului șef, Raisa Eftode din calitatea de pârâți, atribuită prin depunerea acțiunii inițiale.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 53 din Constituția Republicii Moldova, art. 67 alin. (4) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 3 alin. (1) lit. a), art.5 lit. a), art.7 alin. (1), art. 11, art.13 alin. (1), art.16 alin. (1) și art. 20 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art.354 litera (h), art.355 lit. a), art.145 și art. 146 din Codul muncii.

Reclamantul, Leonid Butnaru, concretizându-și pretențiile pe parcursul examinării cauzei, a solicitat anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015 emise de președintele raionului Nisporeni, achitarea indemnizației unice, în mărime de 5 832 lei, diferența de salariu pentru 5 luni, în suma de 7 182 lei, încasarea din contul lui Ion Artene în beneficiul lui Leonid Butnaru a sumei de 1 650 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a sumei de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni, s-a respins ca neîntemeiată și nefondată, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene cu privire la anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015 emise de președintele raionului Nisporeni, încasarea indemnizației unice la concediere, a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

Iar, prin decizia din 16 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de avocatul Ion Marian, reprezentant al apelantului Leonid Butnaru, s-a casat hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni și s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru

împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene cu privire la anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015, emise de președintele raionului Nisporeni, încasarea indemnizației unice la concediere, a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral, din motiv că, reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, inclusiv prin mediere.

Prin decizia din 27 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Leonid Butnaru, s-a casat integral decizia din 16 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene cu privire la anularea dispozițiilor, încasarea indemnizației unice la concediere, a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral, cu remiterea cauzei spre rejudecare în fond, la Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecată.

Iar, prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Leonid Butnaru și s-a menținut hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătorei Nisporeni, prin care s-a respins ca neîntemeiată și nefondată, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene cu privire la anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015, emise de președintele raionului Nisporeni, încasarea indemnizației unice la concediere, a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din data de 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată, de către instanța de apel, participanților la proces, la data de 22 ianuarie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 971 (f.d.23 vol.I) și a fost recepționată de recurentul, Leonid Butnaru la 16 februarie 2018, fapt indicat expres de recurent, în cererea de recurs (f.d.28 vol. II).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost declarat de către Leonid Butnaru, la data de 21 martie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, recurentul, Leonid Butnaru a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 octombrie 2016 a Judecătorei Nisporeni, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru împotriva Președintelui raionului Nisporeni cu privire la contestarea actelor administrative, încasarea indemnizației unice la concediere, a prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul, Leonid Butnaru a indicat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să o aplice.

Recurentul a invocat că, dispozițiile președintelui raionului Nisporeni, contestate, au fost emise în formă scrisă pentru executarea legii, și anume pentru acordarea indemnizației unice. Astfel, actele emise de autoritățile publice locale,

trebuie să fie determinate de principiul legalității, de aceea ele se prezumă a fi legale pînă la demonstrarea contrariului.

La fel, recurentul a menționat că, dispozițiile nr. 249 p din 29 septembrie 2015, nr. 257 p din 02 octombrie 2015, nr. 265 p din 05 octombrie 2015 și nr. 288 p din 27 octombrie 2015 au fost verificate de Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat și careva ilegalități nu au fost depistate. Respectiv, recurentul a specificat că, abrogarea sau modificarea actelor administrative adoptate de președintele raionului, care au fost verificate de către Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat, urma să aibă loc după controlul solicitat de autoritatea administrației publice locale, or, serviciul juridic din cadrul autorității publice locale, nu are împuternicirea de a verifica legalitatea actelor administrative.

Recurentul, Leonid Butnaru a invocat că, la data de 29 septembrie 2015, când a aflat despre faptul că, funcția publică de șef al serviciului resurse umane, a fost lichidată, prin deciziile nr. 2/24 din 13 februarie 2015, nr. 3/3 din 17 aprilie 2015 și nr. 7/1 din 24 iulie 2015 a Consiliului raional Nisporeni, acesta avea dreptul la pensie pentru limită de vîrstă, de care nu s-a folosit, continuând să activeze în cadrul Aparatului președintelui raionului Nisporeni. Astfel, recurentul a menționat că, de dreptul la indemnizația unică beneficia pînă la data încetării raporturilor de serviciu, în legătură cu lichidarea funcției, adică pînă la 31 octombrie 2015.

Recurentul, Leonid Butnaru a indicat că, pct. 2 din dispoziția nr. 288p din data de 28 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, valabilă pînă la data de 01 martie 2016, stabilește gradul 5 de salarizare lui Leonid Butnaru, iar, dispoziția nr. 33 din 01 martie 2016 a președintelui raionului Nisporeni, nu are putere retroactivă.

La 11 mai 2018, în adresa Aparatului președintelui raionului Nisporeni, a fost expediată copia recursului declarat de către Leonid Butnaru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, dar pînă la examinarea recursului, intimatul nu a prezentat referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursul declarat de Leonid Butnaru.

Prin încheierea din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Leonid Butnaru împotriva deciziei din data de 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Leonid Butnaru, urmează a fi admis, se casează decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru împotriva Președintelui raionului Nisporeni cu privire la contestarea actelor administrative, încasarea indemnizației unice la concediere, a prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din următoarele motivele.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că, în motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul, Leonid Butnaru a indicat că prin dispoziția nr. 488 c din data de 31 decembrie 2008 a președintelui raionului Nisporeni, a fost transferat, începând cu 01 ianuarie 2009, din funcția de consultant - jurist în cadrul Aparatului președintelui raionului Nisporeni, în funcția de șef al serviciului resurse umane din această subdiviziune. Prin dispoziția nr. 475 c din 05 noiembrie 2013 a președintelui raionului Nisporeni, Leonid Butnaru a fost numit, începând cu 06 noiembrie 2013, în aceeași funcție publică de șef al serviciului resurse umane din Aparatul președintelui raionului Nisporeni, pe un termen de 3 ani. Iar, prin decizia nr. 3/3 din 17 aprilie 2015 a Consiliului raional Nisporeni s-a modificat organigrama și statele de personal ale Aparatului președintelui raionului Nisporeni, respectiv, sintagma „șef serviciu resurse umane” a fost înlocuită cu sintagma „șef serviciu”.

La fel, reclamantul a menționat că, prin dispoziția nr. 249 p din 29 septembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, i-a fost acordată indemnizația unică, în proporție de 15 %, din salariul de funcție, determinat conform gradului și treptei de salarizare deținute la 29 septembrie 2015, pentru 9 ani vechime, în serviciul public. Prin dispoziția nr. 257 p din 02 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, Leonid Butnaru a fost eliberat din funcție de șef serviciu, începând cu data de 30 octombrie 2015, în legătură cu lichidarea funcției publice deținute. Iar, prin dispoziția nr. 288 p din 27 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, Leonid Butnaru a fost transferat din funcția publică de șef al serviciului resurse umane, în funcția publică de specialist principal, în cadrul aceleiași subdiviziuni, începând cu 30 octombrie 2015 până la 05 noiembrie 2016, fiindu-i stabilit gradul de salarizare 5 și treapta de salarizare 8.

Totodată, reclamantul, Leonid Butnaru a menționat că, la data de 23 decembrie 2015, s-a adresat cu cerere către președintele raionului Nisporeni, prin care a solicitat tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de neexecutarea dispoziției nr. 249 p din 29 septembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni și a dispoziției nr. 288 p din 27 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni. Iar, prin răspunsul nr. 2 din data de 05 ianuarie 2016 a președintelui raionului Nisporeni, Leonid Butnaru a fost informat că, au fost emise dispozițiile nr. 574 și nr. 575 din 28 decembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni.

Reclamantul, Leonid Butnaru a specificat că, prin dispoziția nr. 574 din data de 28 decembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, s-a abrogat dispoziția nr. 249 p din data de 29 septembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni (f.d.24 vol. I), iar, prin dispoziția nr. 575 din 28 decembrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, s-a modificat dispoziția nr. 288 p din 27 octombrie 2015 a președintelui raionului Nisporeni, fiind indicat gradul de salarizare 4 și treapta de salarizare 8 (f.d.28 vol. I).

La 03 februarie 2016, Leonid Butnaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene, cu privire la anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015, emise de președintele raionului Nisporeni, încasarea indemnizației unice la concediere, încasarea salariului conform gradului și treptei de salarizare, la numirea în funcția publică, a prejudiciului moral și material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătorei Nisporeni, s-a respins ca neîntemeiată și nefondată, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene cu privire la anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015 emise de președintele raionului Nisporeni, încasarea indemnizației unice la concediere, a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral, din motiv că, reclamantul nu a respectat procedura prealabilă.

Iar, prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Leonid Butnaru și s-a menținut hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătorei Nisporeni, prin care s-a respins ca neîntemeiată și nefondată, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene cu privire la anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015, emise de președintele raionului Nisporeni, încasarea indemnizației unice la concediere, a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

Conform art. 2 al Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcționar public este persoana fizică numită, în condițiile prezentei legi, într-o funcție publică.

Art. 4 al Legii menționate mai sus, stabilește că, prevederile prezentei legi se aplică funcționarilor publici din autoritățile publice specificate în anexa nr. 1, iar conform anexei 1 a Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, aparatele autorităților administrației publice locale, ale unității teritoriale autonome cu statut special și serviciile descentralizate ale acestora cad sub incidența prezentei legi.

Astfel, instanța de recurs reține că, prin dispoziția nr. 488 c din data de 31 decembrie 2008 a președintelui raionului Nisporeni, Leonid Butnaru a fost transferat, în funcția de șef al serviciului resurse umane din Aparatul președintelui raionului Nisporeni, adică deținea statutul de funcționar public.

Instanța de recurs menționează că, prin definiție, litigiul individual de muncă este un conflict juridic din domeniul reglementării muncii, care poate fi soluționat în modul stabilit de lege, ale cărui părți sunt salariatul și angajatorul, și al cărui conținut constituie drepturile, obligațiile și interesele părților raportului individual de muncă, ce nu pot fi exercitate ca urmare a divergențelor nesoluționate dintre părți.

Dreptul funcționarilor publici la soluționarea litigiilor individuale de muncă derivă din însuși art.5 din Codul muncii, care asigură tuturor salariaților, fără excepție, dreptul la soluționarea litigiilor individuale de muncă.

Conform art. 68 al Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu sunt

de competența instanțelor de contencios administrativ, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege competența altor instanțe.

Art. 14 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, prevede că, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

În același timp, instanța de recurs relevă că, litigiile individuale de muncă cu participarea funcționarilor publici și a persoanelor cu statut special nu trebuie să fie condiționate de efectuarea procedurii prealabile, la fel ca și orice litigiu individual de muncă.

Excepție vor constitui acțiunile funcționarilor, privind repararea prejudiciului material și moral cauzat salariatului. Or, în temeiul art. 332 din Codul muncii, salariatul trebuie să înainteze o cerere scrisă angajatorului, la care acesta este obligat să răspundă în termen de 10 zile. Totuși, dacă cererea de chemare în judecată a salariatului va cuprinde mai multe cerințe, dintre care va face parte și repararea prejudiciului, atunci procedura prealabilă de soluționare se exclude.

Colegiul reține că, reclamantul, Leonid Butnaru a solicitat anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015 emise de președintele raionului Nisporeni, achitarea indemnizației unice, în mărime de 5 832 lei, diferența de salariu pentru 5 luni, în suma de 7 182 lei, încasarea din contul lui Ion Artene în beneficiul lui Leonid Butnaru a sumei de 1 650 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a sumei de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Respectiv, ținând cont de faptul că, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru împotriva Președintelui raionului Nisporeni cu privire la contestarea actelor administrative, încasarea indemnizației unice la concediere, a prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată este un litigiu individual de muncă și reclamantul, Leonid Butnaru a înaintat mai multe cerințe, printre care și repararea prejudiciului, instanța de recurs conchide că, Leonid Butnaru nu urma să respecte procedura prealabilă de soluționare a litigiului.

Astfel, Colegiul reiterează că, prin hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătorei Nisporeni, s-a respins ca neîntemeiată și nefondată, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene cu privire la anularea dispozițiilor nr. 574 și 575 din 28 decembrie 2015 emise de președintele raionului Nisporeni, încasarea indemnizației unice la concediere, a cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral, din motiv că, reclamantul nu a respectat procedura prealabilă (f.d.144-146 vol. I).

Iar, prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Leonid Butnaru și s-a menținut hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătorei Nisporeni.

Colegiul conchide că, deși instanța de apel în consolidarea soluției adoptate a indicat că, litigiile individuale de muncă cu participarea funcționarilor publici nu trebuie condiționate de respectarea procedurii prealabile, a menținut hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătorei Nisporeni, prin care s-a respins cererea de chemare

în judecată depusă de Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene, din motiv că, reclamantul nu a respectat procedura prealabilă.

Astfel, instanța de apel prin adoptarea soluției expuse în decizia din data de 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu a respectat principiul clarității hotărârilor judecătorești și nici nu a indicat cu suficientă distincție, motivele pe care și întemeiază hotărârea.

Mai mult decât atât, Colegiul relevă că, odată ce, instanța de apel în consolidarea soluției adoptate a indicat că, litigiile individuale de muncă cu participarea funcționarilor publici nu trebuie condiționate de respectarea procedurii prealabile, nu urma să mențină hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene, din motiv că, reclamantul nu a respectat procedura prealabilă.

Or, în conformitate cu art. 373 alin. (1 și 2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Respectiv, Colegiul menționează că, în temeiul prevederilor citate supra, instanța de apel urma să se pronunțe asupra corectitudinii aplicării de către prima instanță a normelor de drept material și a normelor de drept procedural. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor ierarhic superioare să-și exercite controlul judecătoresc. În cazul nerespectării de către instanța de apel a acestor condiții, decizia instanței de apel se va considera neîntemeiată și ilegală.

Prin urmare, Colegiul indică că, instanța de apel era în imposibilitate de a pronunța asupra corectitudinii aplicării de către prima instanță a normelor de drept material, or prin hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătoriei Nisporeni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru, reprezentat de avocatul Ion Marian împotriva Președintelui raionului Nisporeni, Ion Artene, din motiv că, reclamantul nu a respectat procedura prealabilă.

Ori, Colegiul relevă că, prima instanță a respins cererea de chemare în judecată, prin aplicarea normelor de procedură, fără a examina temeinicia acțiunii înaintate și fără a aplica normele de drept material. Respectiv, Colegiul conchide că, instanța de apel nu putea să examineze corectitudinea aplicării de către prima instanță a normelor de drept material, în condițiile în care aceasta, nu a examinat fondul cauzei, cu care a fost sesizată.

Instanța de recurs constată, că circumstanțele invocate de reclamantul, Leonid Butnaru, în cererea de chemare în judecată, au rămas fără o apreciere adecvată a

instanței de fond, deși, urmau a fi verificate și analizate minuțios, întru soluționarea obiectivă și corectă a litigiului dedus judecătii.

Colegiul conchide că, instanța de apel poate verifica, legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, doar în condițiile în care, prima instanță a examinat temeinicia litigiului dedus judecătii.

Subsecvent, instanța de recurs menționează că, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Colegiul menționează că art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție, și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemoțivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61), iar pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, statuând că, instanța de apel și instanța de fond au soluționat eronat litigiul în cauză și au interpretat eronat prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Leonid Butnaru, se casează decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru împotriva Președintelui raionului Nisporeni cu privire la contestarea actelor administrative, încasarea indemnizației unice la concediere, a prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale a litigiului dedus judecății.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Leonid Butnaru.

Se casează decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Butnaru împotriva Președintelui raionului Nisporeni cu privire la contestarea actelor administrative, încasarea indemnizației unice la concediere, a prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Nina Vascan